

ИЗВЕШТАЈ

Радне групе за прикупљање и анализу релевантних чињеница у вези рушења објеката у Улици браће Радић бр. 43 и 45 у Суботици образоване Решењем 119-04-270/2019-02 од 29.11.2019.

Решењем министра културе и информисања број 119-04-270/2019-02 од 29.11.2019. образована је Радна група за прикупљање и анализу релевантних чињеница у вези рушења објеката у Улици браће Радић бр. 43 и 45 у Суботици (у даљем тексту: Радна група).

Задатак Радне групе је да прикупи и изврши анализу свих аката у вези:

- евидентирања целине Улица браће Радић у Суботици за добро под претходном заштитом,
 - израде Предлога Одлуке о утврђивању Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину (у даљем тексту: Предлог Одлуке),
 - процедуре обраде Предлога Одлуке у Републичком заводу за заштиту споменика културе – Београд,
 - процедуре упућивања Предлога Одлуке Влади Републике Србије,
 - Услови чувања, одржавања и коришћења и мера заштите целине Улица браће Радић у Суботици које је Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица издао у поступку израде урбанистичких и просторних планова у периоду од 2005. до данас,
 - Мишљења и сагласности на урбанистичке и просторне планове који се односе на Улицу браће Радић у Суботици,
 - радова на објектима у Улици браће Радић бр. 43 и 45 у Суботици
- и сачини заједнички извештај са предлогом мера.

Активности Радне групе

Радна група се састала три пута: 09. 12. 2019. у Међуопштинском заводу за заштиту споменика културе Суботица (у даљем тексту: МЗЗСК), 10. и 11.12.2019. у Републичком заводу за заштиту споменика културе (у даљем тексту РЗЗСК).

На првом састанку у Суботици, директор МЗЗСК Леда Шилинг ставила је на располагање Радној групи сву документацију која се односи на предмет њеног рада. У првом, краћем делу састанка били су присутни и Предраг Радивојевић - директор ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање, Петар Андрић - руководиоца Службе за урбанистичко планирање и Живка Радуловић Ражнатовић - архитекта консултант МЗЗСК. Представници ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање су изнели став да су Измене дела Плана детаљне регулације за део простора оивичен улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сенћански пут у Суботици („Сл. лист Града Суботице бр. 28/2019 од 10.10.2019) донете у свему у складу са Законом о планирању и изградњи, што је потврдио и Републички грађевински инспектор који је недавно тим поводом био у Суботици. Пошто им је појашњено да Радна група нема мандат нити надлежност да се бави питањима примене Закона о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - испр, 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19 и 37/19 - др. закон), већ искључиво Закона о културним добрима („Службени гласник РС”, бр. 71/94, 52/11 - др. закони и 99/11 - др. закон), господа Радивојевић и Андрић су напустили састанак. Са њима је састанак напустила и госпођа Радуловић Ражнатовић имајући у виду да предмет рада Радне групе није анализа питања архитектонске струке.

Радна група је извршила увид у 16 докумената (на Списку докумената који се даје у прилогу овог Извештаја, документи: 1,2,3,4,5,6,7,8,10,11,13,14,17, 24,25 и 26). Ова документација се односи на евидентирање целине Улица браће Радић у Суботици за добро под претходном заштитом, елаборате Услови чувања, одржавања и коришћења и мера заштите целине Улица браће Радић у Суботици које је МЗЗСК издао у поступку израде урбанистичких и просторних планова у периоду од 2005. до данас, израду Предлога Одлуке о утврђивању Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину, Мишљења и сагласности на урбанистичке и просторне планове који се односе на Улицу браће Радић у Суботици и услове које је овај завод

прописао за рушење објеката у Улици браће Радић бр. 43 и 45 у Суботици. На захтев Радне групе, госпођа Шилинг је израдила и одмах предала копије целих или релевантних делова наведених докумената.

Након прегледа документације и преузимања припремљених копија, Радна група је обишла Улицу браће Радић у Суботици и на лицу места видела парцеле на којима су се налазили срушени објекти на кућним бројевима 43 и 45.

Други састанак Радне групе одржан је у РЗЗСК и на њему је извршен увид у документацију која се односи на поступак који је вођен у овом заводу приликом израде Предлога Одлуке о утврђивању Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину и упућивања истог Министарству културе и информисања (на Списку докумената који се даје у прилогу овог Извештаја, документи: 9,12,18 и 19).

На трећем састанку Радна група је извршила увид у документа која се односе на поступак који је вођен у Министарству културе и информисања (у даљем тексту: МКИ) приликом подношења Предлога Одлуке о утврђивању Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину и упућивања истог Влади РС (на Списку докумената који се даје у прилогу овог Извештаја, документи: 15,16,20,21 и 22).

Налази Радне групе

Након анализе укупне документације која је прикупљена, Радна група је реконструисала догађаје који су довели до рушења кућа у Улици браће Радић број 43 и 45 у Суботици. Детаљан хронолошки приказ поступања МЗЗСК, РЗЗСК и МКИ у вези утврђивања Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину и израду услова за потребе израде планских докумената Града Суботице 2005-2019. се даје у прилогу овог Извештаја.

1. Евидентирање целине Улица браће Радић у Суботици за добро под претходном заштитом

Приликом израде:

- *Мера заштите непокретних културних добара за простор Генералног плана (ГП) Суботица – Палић број 74-1/1 од 01.02.2005,*
- *Мера заштите непокретних културних добара за простор Генералног плана (ГП) Суботица – Палић број 74-2/1 од 31.10.2005,*
- *Детаљних мера заштите за потребе Плана детаљне регулације за део простора оивичен улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сећански пут (припадајућег дела заштићеног окружења просторно културно-историјске целине од великог значаја – Заштићено градско језгро Суботице и Улице браће Радић - просторну целину под претходном заштитом) у Суботици обухваћен Планом детаљне регулације – ПДР 27/10 број 306-2/12 од 01.10.2010. и*
- *Решења о издавању претходних мера заштите и смерница за Генерални план Суботица-Палић до 2020. број 99-2/12 од 08.08.2014,*

МЗЗСК је у наведеним актима навео да Улица браће Радић има статус добра под претходном заштитом, а није извршио евидентирање овог добра у складу са чланом 29. Закона о културним добрима. Евидентирање је извршено тек 06.04.2015, о чему сведочи једини Евиденциони картон број 6/325 од 06.04.2015, показан и у копији достављен Радној групи.

2. Елаборати Услова чувања, одржавања и коришћења и мера заштите целине Улица браће Радић у Суботици које је МЗЗСК издао у поступку израде урбанистичких и просторних планова у периоду од 2005. до данас

2.1. За потребе израде Генералног плана Суботица - Палић до 2020, МЗЗСК је у јануару 2005. израдио *Мере заштите непокретних културних добара* (Елаборат бр. 74-1/1 од 01.02.2005), а затим након усаглашавања са представницима Завода за урбанизам Суботице, на заједничком састанку одржаном 19.09.2005. (Записник са састанка бр. 3-146/1 од 21.09.2005.) Завод је израдио нове Мере (Елаборат бр. 74-2/1 од 31.10.2005.). У оба Елабората просторна целина улице Браће Радић третира се као добро под претходном заштитом, објекат под 45 је валоризовани као

објекат непримерен амбијенту, док је објекат под бројем 43 валоризован као објекат од вредности.

2.2. За потребе израде Плана детаљне регулације оивичен улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сенћански пут у Суботици, МЗЗСК израђује *Детаљне мере заштите за улицу Браће Радић - просторне целине под претходном заштитом* (Елаборат бр. 306-2/12 од 01.10.2010.). У овом Елаборату објекат под бројем 45 валоризован је као објекат без споменичке вредности, а објекат под бројем 43 као објекат од вредности.

2.3. МЗЗСК, на захтев „ЈП Завод за урбанизам града Суботице“ од 07.02.2014. доноси решење (бр. 99-2/12 од 08.08.2014.) којим прописује *Претходне мере заштите и смернице за Генерални план Суботица - Палић до 2020*. У тим мерама се објекат у улици Браће Радић бр. 45 (који се од 2005. валоризује као објекат непримерен амбијенту, односно као објекат без споменичких вредности) валоризује као објекат од вредности. У решењу се наводи да мере заштите и смернице које су дефинисане за „Генерални план Суботица - Палић до 2020“ (Елаборат бр. 74-2/1 од 31.10.2005.) остају у неизмењеном облику, што значи да објекат у улици Браће Радић бр. 43 остаје валоризован као објекат од вредности.

2.4. МЗЗСК, на захтев „ЈП Урбанизам Суботица“ од 28.04.2018.г, израђује *Услове заштите непокретних културних добара за потребе израде Генералног урбанистичког плана Суботица - Палић до 2030* (бр. 51-2/12 од 08.06.2018). У Условима објекти у улици Браће Радић бр. 43 и 45 вредновани су као објекти од вредности.

2.5. ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање Суботица 18.03.2019. подноси захтев МЗЗСК за издавање претходних услова и мишљење за потребе израде Измене дела плана детаљне регулације за део простора оивиченог улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сенћански пут у Суботици. МЗЗСК израђује *Детаљне мере заштите урбаних и физичких структура простора који се разрађује Изменом плана* (бр. 176-2/12 од 04.06.2019). У овом елаборату објекти у Улици браће Радић бр. 43 и 45 валоризовани су као објекти без вредности, а у графичком прилогу издатих Мера предвиђа се рушење објеката у улици Браће Радић од броја 41 до броја 45.

3. Мишљења и сагласности на урбанистичке и просторне планове који се односе на Улицу браће Радић у Суботици

ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање Суботица упутио је МЗЗСК захтев за давање мишљења и сагласности на Нацрт измена дела плана детаљне регулације за део простора оивиченог улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сенћански пут у Суботици (акт бр. 13-217/19 од 02.08.2019).

МЗЗСК издаје дагласност бр. 470-2/21 од 06.08.2019) на наведени Нацрт плана.

Скупштина града Суботице 10.10.2019` усваја Измене дела Плана детаљне регулације за део простора оивиченог улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сенћански пут у Суботици („Службени лист Града Суботице“ бр 28/19).

4. Радови на објектима у Улици браће Радић бр. 43 и 45 у Суботици

На основу захтева DG COMPANY DOO из Суботице од 22.10.2019. МЗЗСК издао је услове за предузимање мера техничке заштите **за уклањање/рушење** објеката у улици Браће Радић бр. 41, 43 и 45 на кат. працелама бр. 7510, 7509 и 7502 (бр. 840-2/13 од 25.10.2019).

5. Израда Предлога Одлуке о утврђивању Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину, процедура обраде Предлога Одлуке у Републичком заводу за заштиту споменика културе – Београд и процедура упућивања Предлога Одлуке Влади Републике Србије

Процедура предлагања Одлуке о утврђивању Улице браће Радић за просторно културно-историјску целину започела је 06.06.2016. када је МЗЗСК доставио први Предлог одлуке РЗЗСК актом број 392-1/12.

Комуникација у смислу достављања и отклањања примедби и сугестија између два завода трајала је до 27.04.2018. када је РЗЗСК упутио Предлог Одлуке Министарству културе и

информисања актом број 9-11/2018. О садржају примедби и сугестија нема писаних трагова у РЗЗСК, али је од обрађивача предмета Владимира Џамића добијена информација да су се примедбе односиле на техничку документацију.

У поступку прибављања мишљења од других државних органа, у складу са Пословником Владе, Министарство културе је примило примедбе Републичког секретаријата за законодавство на Предлог Одлуке, о чему је обавестило РЗЗСК дописом бр. 633-00-84/2018-2 од 04.12.2018. РЗЗСК је поступио по примедбама и коначни Предлог Одлуке доставио 27.05.2019. актом број 9-44/2019.

Усаглашен Предлог Одлуке упућен је на Владу која је Одлуку донела 11.07.2019. Детаљан Хронолошки приказ поступања МЗЗСК, РЗЗСК и МКИ у вези утврђивања Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину и израду услова за потребе израде планских докумената Града Суботице 2005-2019. се даје у прилогу овог Извештаја.

ЗАКЉУЧЦИ Радне групе

1. Приликом издавања *Детаљних мера заштите урбаних и физичких структура простора који се разрађује Изменом дела плана (са северозапада Улица Максима Горког, са североистока Сећански пут, са југоистока Улица Драгише Милошевића и са југозапада Улица браће Радић)* број 176-2/12 од 04. јуна 2019, Међуопштински завод за заштиту споменика културе Суботица извршио је валоризацију објеката и издао мере заштите које се разликују од валоризације и мера заштите које је навео у свим верзијама Предлога Одлуке о утврђивању Улице браће Радић за просторно културно историјску целину. О изменама валоризације и мера заштите извршеним 04.06.2019, МЗЗСК није обавестио ни РЗЗСК, ни Министарство културе и информисања, нити је покренуо иницијативу да се Предлог Одлуке о утврђивању измени и допуни пре подношења Влади РС на одлучивање. Детаљан приказ разлика између наведених докумената даје су у прилогу овог Извештаја.

Влада РС је донела Одлуку о утврђивању непокретног културног добра – просторно културно-историјске целине „Улица браће Радић у Суботици“ („Сл. Гласник РС“, бр. 50/19) која је ступила на снагу 20.07.2019.

Како је у моменту ступања на снагу Одлуке о утврђивању, поступак доношења *Измена дела Плана детаљне регулације за део простора оивичен улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сећански пут у Суботици* још увек био у току, МЗЗСК није обавестио Носиоца израде урбанистичког плана – ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање Суботица о томе да је донета Одлука Владе, и није, у складу са чланом 107, доставио Услове чувања, одржавања и коришћења и мере заштите за део непокретног културног добра – просторно културно-историјску целину Улица браће Радић у Суботици обухваћен границама планског документа усаглашене са одредбама Одлуком Владе.

2. По захтеву ЈП за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање Суботица бр. 13-217/19 од 02.08.2019. (у моменту када је Одлука Владе већ ступила на снагу), МЗЗСК издао је сагласност бр. 470-2/21 од 06.08.2019. на Нацрт измена дела плана детаљне регулације за део простора оивиченог улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сећански пут у Суботици иако овај плански документ није у складу са мерама заштите које су утврђене Одлуком Владе о утврђивању Улице браће Радић за просторно културно историјску целину („Сл. Гласник РС“, бр. 50/19).

У акту МЗЗСК о издавању сагласности бр. 470-2/21 од 06.08.2019. наведено је да је нацрт Плана израђен на основу *Детаљних мера заштите урбаних и физичких структура простора који се разрађује Изменом дела плана (са северозапада Улица Максима Горког, са североистока Сећански пут, са југоистока Улица Драгише Милошевића и са југозапада Улица браће Радић)* број 176-2/12 од 04. јуна 2019, иако те детаљне мере нису у складу са Одлуком Владе о утврђивању непокретног културног добра – просторно културно-историјске целине „Улица браће Радић у Суботици“ („Сл. Гласник РС“, бр. 50/19).

Скупштина града Суботице 10.10.2019. усвојила је Измене дела Плана детаљне регулације за део простора оивиченог улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића

и Сенћански пут у Суботици („Службени лист Града Суботице“ бр 28/19), на који је сагласност дао МЗЗСК актом бр. 470-2/21 од 06.08.2019.

3. На основу захтева DG COMPANY DOO из Суботице од 22.10.2019, МЗЗСК издао је услове за предузимање мера техничке заштите за уклањање/рушење објеката у Улици браће Радић бр. 41, 43 и 45 на кат. працелама бр. 7510, 7509 и 7502 (бр. 840-2/13 од 25.10.2019) иако одредбама Одлуке о утврђивању непокретног културног добра – просторно културно-историјске целине „Улица браће Радић у Суботици“ („Сл. Гласник РС“, бр. 50/19) није дозвољено рушење објеката у Улици браће Радић бр. 43 и 45. Са друге стране, према информацијама из дописа РЗЗСК број 1/1967/2019-1 од 31.10.2019, рушење наведених објеката је започело 19.10.2019, значи пре него што су издати наведени услови за предузимање мера техничке заштите.

4. Поступак израде Предлога Одлуке о утврђивању Улице браће Радић у Суботици, њених измена и допуна и усаглашавања са примедбама надлежних органа Државне управе спроведен је у складу са прописима у Републичком заводу за заштиту споменика културе. У овом заводу Радна група није добила сва акта која се односе на достављање примедби на Предлог Одлуке о утврђивању које је РЗЗСК упутио МЗЗСК, нити је пронађена целокупна катастарска, техничка и фото документација која је уз Предлог Одлуке достављена РЗЗСК од стране МЗЗСК.

5. Поступак достављања Предлога Одлуке Генералном секретаријату Владе РС, уз претходно прибављање позитивних мишљења Министарства финансија, Министарства за европске интеграције и Републичког секретаријата за законодавство спроведен је у складу са Пословником Владе („Сл. гласник РС“, бр. 61/06, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14).

ПРЕДЛОЗИ мера

У складу са напред наведеним, Радна група предлаже Министарству културе и информисања предузимање следећих мера:

1. У складу са чланом 107. став 6. Закона о културним добрима, предлагање Влади РС да донесе Одлуку којом ће обуставити од извршавања Измене дела Плана детаљне регулације за део простора оивиченог улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сенћански пут у Суботици („Службени лист Града Суботице“ бр 28/19) пошто се овим урбанистичким планом не обезбеђује заштита и коришћење културног добра – просторно културно историјске целине Улица браће Радић у Суботици у складу са Одлуком о утврђивању непокретног културног добра – просторно културно-историјске целине „Улица браће Радић у Суботици“ („Сл. Гласник РС“, бр. 50/19). Члан 107. став 6 гласи: *На предлог министарства надлежног за послове културе, Влада Републике Србије може обуставити од извршавања просторне и урбанистичке планове којима се, у довољној мери, не обезбеђује заштита и коришћење културних добара, као и добара која уживају претходну заштиту.*
2. Истовремено упућивање иницијативе Министарства културе и информисања Скупштини града Суботица да хитно стави ван снаге Измене дела Плана детаљне регулације за део простора оивиченог улицама Максима Горког, Београдски пут, Блашка Рајића и Сенћански пут у Суботици („Службени лист Града Суботице“ бр 28/19) и усвоји нови урбанистички план за исто градско подручје који ће бити у складу са мерама заштите непокретног културног добра – просторно културно историјске целине Улица браће Радић у Суботици утврђеним Одлуком Владе („Сл. Гласник РС“, бр. 50/19).
3. Упућивање захтева Управном одбору Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица да преиспита одговорност за законитост рада ове установе заштите културних добара у погледу издавања аката која су довела до рушења објеката у Улици

браће Радић бр. 43 и 45 у Суботици, објеката који су у саставу непокретног културног добра – просторно културно историјске целине Улица браћа Радић у Суботици (Одлука, „Сл. Гласник РС“, бр. 50/19).

Прилози:

- Списак докумената у које је Радна група имала увид
- Хронолошки приказ поступања МЗЗСК, РЗЗСК и МКИ у вези утврђивања Улице браће Радић у Суботици за просторно културно-историјску целину и израду услова за потребе израде планских докумената Града Суботице 2005-2019.
- Одступања мера заштите дефинисаних елаборатом Међуопштинског завода за заштиту споменика културе Суботица од мера заштите утврђених Одлуком о утврђивању

У Београду, 16. децембра 2019.

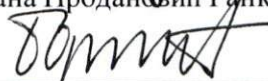
Радна група:

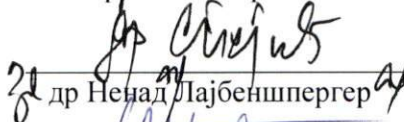
Александра Фулгоси

Ивана Продановић Ранковић

Бранислав Орлић

др Ненад Лајбеншпергер

др Предраг Благојевић